

Optimalisatie uitvoeringsagenda verkeersveiligheid 2020 – 2025

Augustus 2023

Optimalisatie uitvoeringsagenda verkeersveiligheid 2020-2025

Datum

Augustus 2023

Auteur

K. Doornebosch

Contact

verkeersbeleid@rijswijk.nl

Gemeente Rijswijk

Bogaardplein 15

2284 DP Rijswijk

Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk

Inhoudsopgave

Inleiding	6	
01	Actieplan verkeersveiligheid 2020-2025	7
	Regionale afspraken	7
	Lokale uitvoeringsagenda	7
	Aanscherpen lokaal beleid	8
02	Optimaliseren uitvoeringsagenda verkeersveiligheid	9
	Infrastructurele maatregelen	9
	Gedragmaatregelen	9
	Handhaving	9
	Financiële consequenties	9
	Stappen	10
	Actielijst	11

Inleiding

Rijswijk is in ontwikkeling. Er komen meer mensen in de stad wonen en daardoor wordt ook het verkeer steeds drukker. Daarnaast gaan en kunnen we steeds sneller met onze voertuigen én worden deze steeds groter. Deze ontwikkelingen, maar ook het gedrag van weggebruikers zijn van invloed op de verkeersveiligheid in Rijswijk. Daarom doen we continu onderzoek naar de ongevallen die plaatsvinden in de gemeente en blijven we de verkeersveiligheid monitoren. We brengen knelpunten en oorzaken in kaart en sturen vervolgens bij waar nodig.

We constateren dat het aantal ongevallen in Rijswijk blijft toenemen. Iedere dag zijn er mensen die niet veilig op hun bestemming aankomen door een ongeval. De verkeersveiligheid in Rijswijk verslechtert nog harder dan in andere gemeentes in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Gemeente Rijswijk staat binnen de regio nummer twee op de lijst van meeste ongevallen. Uit recent onderzoek blijkt dat vooral het aantal ongevallen met fietsers, bromfietsers en jongeren de afgelopen jaren fors toeneemt. Ook blijkt dat riskant rijgedrag (mede) de oorzaak is van veel ongevallen. Zo wordt er op een aantal plekken flink te hard gereden of worden andere verkeersregels overtreden. Het aantal ongevallen, gewonden en verkeersovertredingen houden verband met elkaar.

Niet alleen in Rijswijk tonen de modellen en onderzoeken aan dat het aantal ongevallen toeneemt. Ook regionaal is een stijging in het aantal fiets- en bromfietsongevallen te zien, waarbij jongeren en ouderen vaak het slachtoffer zijn. We werken daarom binnen de MRDH samen met omliggende gemeenten en delen ervaringen in gezamenlijke programma's over verkeersveiligheid. We hebben afspraken gemaakt om de verkeersveiligheid te verbeteren en het aantal ongevallen te laten afnemen. Daarbij leggen we accent op de kwetsbare doelgroepen in Rijswijk: fietsers, bromfietsers en jongeren.

Een optimalisatie van onze uitvoeringsagenda verkeersveiligheid is noodzakelijk. Dit doen we aan de hand van de 'ongevallenanalyse fietsers en bromfietsers 2023'. We onderzochten waar de knelpunten in ons netwerk liggen en wat de oorzaken van de ongevallen zijn. In de volgende stap kijken we wat en wie we nodig hebben om het aantal (fiets- en bromfiets)ongevallen weer te laten afnemen. Niet alleen de gemeente, maar iedereen in Rijswijk draagt die verantwoordelijkheid.

Alleen samen maken we Rijswijk veiliger.

1. Actieplan Verkeersveiligheid 2020-2025

Het aantal ongevallen blijft stijgen. Daarom is in januari 2020 het Actieplan Verkeersveiligheid met uitvoeringsagenda vastgesteld om Rijswijk verkeersveiliger te maken. Ook regionaal zijn er afspraken gemaakt om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Regionale afspraken

Rijswijk maakt deel uit van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (hierna: MRDH). Er zijn regionale afspraken gemaakt over verkeersveiligheid. Want ook op regionaal schaalniveau nemen de ongevallen fors toe en ook hier vallen fietsers, bromfietsers en jongeren op. Samen met de MRDH en het Regionaal Ondersteuningsbureau Zuid-Holland (hierna: ROVZH) zijn afspraken gemaakt over een risico gestuurde aanpak. Deze wordt uitgewerkt via drie sporen: infrastructuur, gedrag en handhaving. Van iedere gemeente wordt verwacht om een lokale uitvoeringsagenda op te stellen en zich daarmee in te zetten voor verkeersveiligheid en kwetsbare doelgroepen. De MRDH verleent hier subsidie voor. Het ROVZH ondersteunt met gedragscampagnes, educatie en voorlichting.

Gezien de regionale trends en ontwikkelingen wordt ook gevraagd extra aandacht te besteden aan voorlichting en educatie van: jongeren op de fiets en bromfiets, onervaren bestuurders en kwetsbare senioren op de (elektrische) fiets.

Lokale uitvoeringsagenda Rijswijk

In januari 2020 is het Actieplan Verkeersveiligheid met bijbehorende met uitvoeringsagenda vastgesteld. Met het Actieplan verkeersveiligheid is al veel verbeterd de afgelopen jaren. En dit blijven we voortzetten. Zo zijn er bijvoorbeeld blackspots en andere knelpunten opgelost, schoolzones aangelegd en flitspalen geplaatst. We zetten in op verkeerseducatie voor jong en oud en het handhaven van verkeersovertredingen. Zie afbeelding 1 voor alle acties die tot nu toe zijn uitgevoerd.

Tegelijkertijd blijven we de verkeersveiligheid en ongevallen continu analyseren en monitoren. Dit doen we niet alleen om te kijken of er nieuwe ontwikkelingen spelen, maar ook of de maatregelen die we treffen het gewenste effecten hebben. Waar nodig sturen we bij.

Aanscherpen lokaal beleid

We blijven de komende jaren doorgaan met het uitrollen van de uitvoeringsagenda van het Actieplan Verkeersveiligheid. Ondanks de vele verbeteringen zijn de huidige maatregelen toch onvoldoende gebleken om

het aantal ongevallen in zijn totaal af te laten nemen. Er is wel verbetering, maar niet voldoende. Daarbij blijkt uit de sterke stijging ongevallen en gewonden onder fietsers, bromfietsers en jongeren dat er extra maatregelen nodig zijn voor deze doelgroepen.

Een optimalisatie van de uitvoeringsagenda is daarom noodzakelijk. Dit betekent dat we ons programma gaan uitbreiden. We intensiveren onze maatregelen op infrastructuur, gedrag en handhaving. We blijven bijsturen.

Uitgevoerde acties Uitvoeringsagenda Actieplan Verkeersveiligheid

Infrastructurele maatregelen

- Nieuwe schoolzones bij 16 van de 20 basisschoollocaties
- Flitspaal Generaal Spoorlaan – Steenvoordelaan (geplaatst)
- Flitspalen Terras van Sion – Prinses Beatrixlaan (goedgekeurd)
- Flexibele Flitspaal Schaapweg (in behandeling)
- iVRI's Prinses Beatrixlaan (8), Vrijenbanselaan (3), Diepenhorstlaan (2) en Haagweg (2)
- iVRI's Burgermeester Elsenlaan
- Blackspot Laan van Oversteen – Laan van Vredenoord
- Blackspot Generaal Spoorlaan – Steenvoordelaan
- Ongevalslocatie Schaapweg – van Vredenburgweg
- Ongevalslocatie Haagweg – Hoornbruglaan – Laan van Hoornwijck
- Snelheidsremmende maatregelen Generaal Spoorlaan
- Ronde Diepenhorstlaan – Verrijn Stuartlaan
- Kruispunt Laan van 't Haantje – Lange Kleiweg
- Geestbrugweg oversteekbaarheid (in voorbereiding)
- Besluit tot onttrekken tunnel Haagweg (eerste stap voor optimalisatie fiets)
- Optimaliseren fietspaden

Gedragmaatregelen (jaarlijks)

- Gedragcampagnes MONO, LichtAAN, Snelheid en Wij Gaan Weer Naar School
- Maand van de Verkeersveilige Schoolomgeving
- Nieuwsbrieven en communicatiemateriaal verkeersveiligheid basisscholen
- SCHOOL op SEEF Schoolbrengweek
- Fietsverkeersexamen basisscholen
- Verkeerslespakket basisscholen
- Dode hoek lessen basisscholen
- Cursus Doortrappen voor senioren

Handhaving

- Verlichtingcontroles
- Snelheidscontroles (maandelijks)
- Alcohol en drugscontroles

Afbeelding 1

2. Optimaliseren uitvoeringsagenda

Uit de 'ongevallenanalyse fietsers en bromfietsers 2023' blijkt dat een optimalisatie van de uitvoeringsagenda verkeersveiligheid nodig is. Ondanks vele verbeteringen zijn de huidige maatregelen onvoldoende gebleken om het aantal ongevallen te laten afnemen. Uit de sterke stijging ongevallen en gewonden onder fietsers, bromfietsers en jongeren blijkt dat extra maatregelen nodig zijn voor deze doelgroepen. Om tot een pakket van maatregelen te komen werken we volgens een risico gestuurde aanpak. We blijven hierbij inzetten op drie sporen: infrastructurele maatregelen, gedragsmaatregelen en handhaving.

Infrastructurele maatregelen

In de basis is het van belang dat de inrichting van ons netwerk op orde is. Het gaat dan bijvoorbeeld om: bewegwijzering, oversteekvoorzieningen, snelheidsremmende maatregelen, type verharding en fietspaden of-stroken. Hierbij houden we de richtlijnen van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek) aan. Het CROW stelt kaders en adviezen voor een veilige en goed functionerende weginrichting op. Dit zorgt er ook voor dat de weginrichting in Nederland uniformiteit uitstraalt. Verkeerssituaties worden daardoor herkenbaar en weggebruikers weten hoe zij moeten handelen. Dit draagt ook weer bij aan de veiligheid.

Als de weginrichting niet op orde is passen we dat aan. Kleine aanpassingen als het plaatsen van borden of aanleggen van een drempel kunnen relatief snel worden uitgevoerd. Bij grotere aanpassingen als de herinrichting van een hele straat is meer tijd nodig in verband met voorbereiding, budget en participatie.

Gedragsmaatregelen

Gedrag is een (mede) veroorzaker van veel ongevallen in Rijswijk. Het kan gaan om het overtreden van de verkeersregels of niet opletten. Ook kan deelnemen aan het verkeer voor bepaalde doelgroepen lastig zijn. Bijvoorbeeld voor iemand die al wat ouder is of niet goed kan fietsen. Daarom blijven we inzetten op gedragsbeïnvloeding. Met campagnes, voorlichting en educatie maken we verkeersdeelnemers bewust van hun eigen gedrag en de risico's. We zetten verkeersdeelnemers aan het denken en gebruiken daarbij typische Rijswijkse voorbeelden. We gaan het gesprek aan met inwoners, scholen, sportverenigingen en bedrijven. We laten verkeersdeelnemers ervaren en voelen wat risico's zijn, maar ook bieden we een helpende hand om Rijswijkers veilig en vertrouwd deel te laten nemen aan het verkeer.

Handhaving

De politie en de Inspecteurs Openbaar Gebied (IOG) nemen de taken van handhaving op zich. De politie voert

verschillende controles uit, zoals snelheid, alcohol- en drugs, en (fiets)verlichting. De IOG houdt toezicht op de verkeersstromen en parkeren.

Uit recent onderzoek blijkt dat met name snelheidsovertredingen een rol spelen bij de verkeersveiligheid in Rijswijk. In samenwerking met de politie voeren we locaties op om te handhaven op snelheid. Vooral op de Huis te Landelaan, Lange Kleiweg en Sir Winston Churchilllaan wordt te hard gereden. Hier willen we extra inzetten op handhaving. Daarnaast spelen we met flitspalen in op snelheidsovertredingen. Wanneer een locatie in aanmerking komt voor een flitspaal dienen we samen met de politie een aanvraag in bij het Openbaar Ministerie (OM). De gemeente kan zelf geen flitspalen plaatsen. Naast vaste flitspalen zijn er nu ook verplaatsbare flitspalen in omloop. Deze flitspalen staan iedere 3 maanden op een nieuwe locatie en worden gedeeld met de regio. Ook hier kan de gemeente een aanvraag voor indienen bij het OM. Tot slot gaan we extra handhaving inzetten bij schoolzones. Dit wordt afgestemd met de wijkagenten.

Financiële consequenties

Voor 2023 zijn de kosten gedekt. Voor 2024 is extra budget nodig om de huidige uitvoeringsagenda én optimalisatie uit te voeren. Het gaat om extra budget voor infrastructurele maatregelen op korte termijn en gedragsmaatregelen. Deze investeringen komen in aanmerking voor 50% subsidie bij de MRDH.

Voor infrastructurele maatregelen op de lange termijn is nader onderzoek en interne afstemming nodig. Er volgt een meerjarenplanning op basis van de huidige onderzoeksuitkomsten en de Mobiliteitsstrategie. Een deel van deze maatregelen zal weer in aanmerking komen voor subsidie bij de MRDH of voor de Rijkssubsidie 'investeringsimpuls verkeersveiligheid'.

Optimaliseren uitvoeringsagenda

verkeersveiligheid

Om Rijswijk verkeersveiliger te maken blijven we de uitvoeringsagenda van het Actieplan Verkeersveiligheid optimaliseren. We blijven de verkeersveiligheid constant monitoren door middel van onderzoek en meldingen van bewoners. We brengen knelpunten in kaart en stellen doelen over hoe we samen Rijswijk veiliger kunnen maken. Vervolgens komen we tot een pakket van maatregelen waarmee we onze doelen gaan behalen. We zetten extra in op de veiligheid van fietsers, bromfietzers en jongeren, omdat deze kwetsbare doelgroep steeds vaker het slachtoffer is van een ongeval.

Aandachtspunten

Er is urgentie. Rijswijk scoorde al laag op verkeersveiligheid. De landelijke en regionale trend laten verslechtering zien. Rijswijk verslechtert nog harder dan de landelijke en regionale trend. Uit de ongevalanalyse fiets en bromfiets zijn verschillende aandachtspunten in Rijswijk naar voren gekomen:

- Onveilige kruisingen en blackspots
- Snelheidsovertredingen en ongevallen vinden voornamelijk op 50 km/u-wegen plaats
- Snelheidsovertredingen op 30 km/u-wegen
- Riskant rijgedrag als (mede) veroorzaker van veel ongevallen
- Veel verplaatsingen in Rijswijk worden gemaakt met de auto
- Jongeren van 12 t/m 24 jaar zijn vaak betrokken bij fiets- en bromfietsongevallen
- Een groot deel van de betrokken fietsers en bromfietzers raakt gewond

Maatregelen

We willen dat de kans op een ongeval, een ongeval met letsel of zelfs een dodelijk ongeval afneemt. Om Rijswijk verkeersveiliger te maken zetten we in op drie sporen:

- Infrastructurele maatregelen
- Gedragsmaatregelen
- Handhaving

Op de actielijst op de volgende pagina zijn de maatregelen verder uitgewerkt.

Optimaliseren uitvoeringsagenda verkeersveiligheid

Actielijst

Waarom een uitvoeringsagenda?

Het gaat niet goed met de verkeersveiligheid in Rijswijk en de regio Zuid-Holland. Daarom heeft Rijswijk het Actieplan Verkeersveiligheid 2020-2025 opgesteld met bijhorende uitvoeringsagenda. Om Rijswijk verkeersveiliger te maken blijven we de uitvoeringsagenda van het Actieplan Verkeersveiligheid optimaliseren door de ontwikkelingen in het Rijswijkse verkeer te monitoren. De verkeersveiligheid verbeteren we via drie sporen: *infrastructurele maatregelen, gedragsmaatregelen en handhaving*.

Met wie werken we samen?

- Buurgemeentes
- MRDH
- ROVZH
- Politie
- Bewoners
- Scholen
- Sportverenigen

Infrastructurele maatregelen

Nieuw

Korte termijn

- Verkeersveiliger ontwerp rotonde Schaapweg - S. W. Churchillaan - Mgr. Bekkerslaan (in voorbereiding)
- Verkeersveiliger maken fietsoversteek S. W. Churchillaan - Prinses Margrietsingel
- Verkeersveiliger maken fietsoversteek Dr. H Colijnlaan - Huis te Landelaan
- Snelheidsremmende maatregelen S. W. Churchillaan
- Snelheidsremmende maatregelen Huis te Landelaan

Lange termijn

- Invoeren GOW30 (uitwerken in mobiliteitsstrategie)
- Herinrichting Steenvoordelaan
- Herinrichting Huis te Landelaan
- Herinrichting Schaapweg (deels uitgevoerd)
- Herinrichting Lange Kleiweg (in voorbereiding)

Hiervoor is nodig

- Visie op GOW30 (uitwerken in mobiliteitsstrategie)
- Budget voor onderzoek en oplossingen op maat per weg
- Planning herinrichting afstemmen met andere vakafdelingen. Werk met werk maken.

Gedragsmaatregelen

Nieuw

Korte termijn

- Aanhaken bij 5 regionale campagnes
- Acties koppelen aan campagnemaand
- Sportverenigen, bewoners en scholen betrekken bij (regionale) campagnes
- Buurtacties
- Informeren inwoners en forenzen alternatief voor auto
- Educatie en voorlichting op middelbare scholen en MBO. Hierbij een focus op de doelgroep bromfietzers 16-20 jaar.
- Campagne op maat verkeersveiligheid en fietsstimuleren

Hiervoor is nodig

- Optrekken met de regio: inspiratie en samenwerken
- Samenwerking met scholen, bewoners en bedrijven
- Ondersteuning van gedrags- en campagnedeskundigen
- Ondersteuning ROVZH uitvoering en communicatiemateriaal

Handhaving

Nieuw

Korte termijn

- Meer snelheidscontroles op de Huis te Landelaan (politie)
- Meer snelheidscontroles op de Lange Kleiweg (politie)
- Meer snelheidscontroles op de S. W. Churchillaan (politie)
- Meer handhaving bij schoolzones met focus op foutparkeren (politie)
- Twee locaties met flexibele flitspaal (OM)

Hiervoor is nodig

- Regulier overleg met de politie

Infrastructurele maatregelen

Bestaand

- Schoolzone aanleggen bij iedere basisschool
- Blackspots maatregelen & monitoren
- Verbeteren fietspaden en -voorzieningen
- Toepassing iVRI's
- Deelmobiliteit voorzieningen
- Herinrichting straten
- Monitoren kansrijke flitspalen
- Monitoren trends en ontwikkelingen

Financiële consequenties

Investeringsbudget voor de bestaande en nieuwe korte termijn maatregelen beschikbaar stellen van € 338.000, waarvan 50% subsidiabel via de MRDH. Voor de lange termijn maatregelen is nader onderzoek en interne afstemming vereist.

Gedragmaatregelen

Bestaand

- Aansluiten bij 3 tot 4 regionale campagnes
- Jaarlijkse themamaand verkeersveiligheid
- Jaarlijkse cursus e-bike, auto, dode hoek, doortrappen
- Jaarlijks verkeersexamen basisscholen
- Verkeerslessen scholen
- Wijkbijeenkomsten
Veiligheidspakket bewoners

Financiële consequenties

Jaarlijks exploitatie budget ophogen naar € 111.000 om bestaande en nieuwe maatregelen uit te voeren, waarvan 50% subsidiabel via de MRDH.

Handhaving

Bestaand

- Alcohol- en drugscontroles
- Snelheidscontroles algemeen
- Bromfietscontroles
- Integrale controles
- Verlichtingscontroles
- Roodlichtnegatie
- Gebruik mobiele telefoon in het verkeer
- Opsporen verkeershuffers
- Toezicht verkeersstromen en parkeren

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties voor de gemeente.